

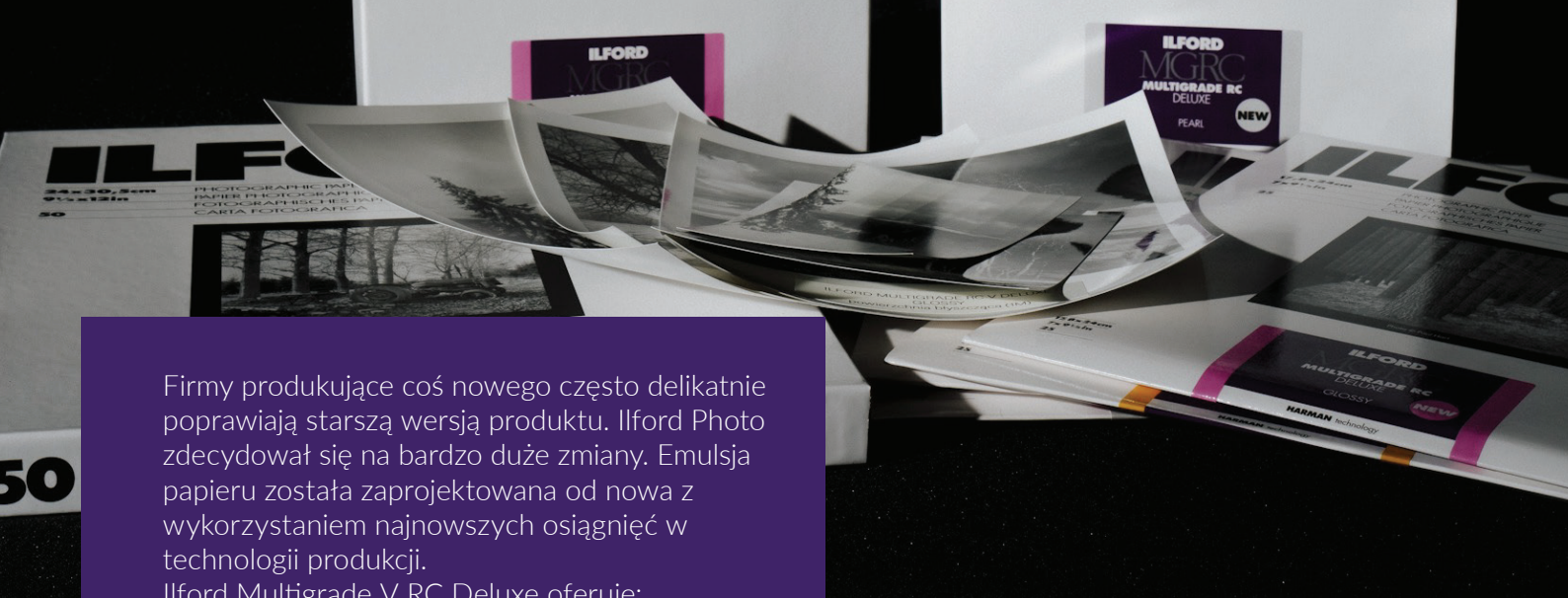

Test papieru ILFORD MULTIGRADE V RC

Od wielu lat Ilford Photo swoimi papierami, filmami i chemią wyznacza standardy w branży fotograficznej. Produkty innych firm od zawsze są porównywane do produktów Ilforda. Dotyczy to także papieru wielogradacyjnego (multigrade) na podłożu papierowym (FB), jak też papieru wielogradacyjnego na podłożu plastikowym (RC). Papier Ilford Multigrade IV RC DELUXE był i jest niedoścignionym wzorem dla papierów innych firm, które często nie dorównywały mu czernią, jakością obrazu, stabilnością podłoża i wieloma innymi czynnikami. Po wprowadzeniu nowego papieru FB Classic, można się było spodziewać zmian także wśród papierów na podłożu plastikowym.

Generacja Multigrade RC IV powstała 25 lat temu. Według producenta prace nad nowszą generacją papieru trwały od 2012 roku. Fakt, trochę to trwało, ale w końcu pojawił się długo wyczekiwany nowy Ilford Multigrade V Deluxe – piąta generacja wielogradacyjnego papieru na podłożu plastikowym. Idąc za hasłem reklamowym Ilforda - "Are you generation V?" - sprawdźmy co ono oznacza w kontekście zasługiwanych zmian.

Zapytaj swojego sprzedawcę o próbnik papierów ILFORD!

Firmy produkujące coś nowego często delikatnie poprawiają starszą wersję produktu. Ilford Photo zdecydował się na bardzo duże zmiany. Emulsja papieru została zaprojektowana od nowa z wykorzystaniem najnowszych osiągnięć w technologii produkcji. Ilford Multigrade V RC Deluxe oferuje:

- lekko cieplejszy odcień podłoża,
- wyższy poziom czerni,
- głębszą czerń - i to niezależnie od powierzchni papieru,
- bardziej proporcjonalne zmiany kontrastu, minimalne różnice w dawkowaniu czasu naświetlenia i kontrastowości są widoczne na obrazie,
- większa odporność mokrego papieru na strzępianie się brzegów,
- lepsze efekty przy tonowaniu (wg. producenta; w teście efekty tonowania nie były sprawdzane).

TEST W CIEMNI

Papier tak samo jak poprzednik znajduje się w czarnej grubej kopercie z tworzywa sztucznego. Można odnieść wrażenie, że w stosunku do poprzednika strona z emulsją papieru satynowego jest lepiej odróżnialna od podłoża – czasami dochodziło do błędów w ocenie, która strona jest emulsją w świetle ciemniowym. W tym papierze emulsja satyny ma wyraźny połysk w świetle lampy ciemniowej.

Tradycyjnie test został wykonany na biele i czernie papieru w moim ulubionym wywołyvaczu Ilford PQ Universal, w czasach 30 sekund, 1, 2 i 3 minuty. Papier osiąga pierwszą pełną, głęboką czerń w czasie 2 minut, a przedłużanie czasu wywoływania nie wpływa na zadymienie bieli. Jest to różnica w stosunku do poprzednika, który maksymalną czerń osiągał już po czasie 1:30. Ilford w swoich materiałach zaleca czasy wywoływania: w Ilford PQ Universal – 2 min. w Ilford Multigrade developer – 1:30. Ten ostatni wywołyvacz daje cieplejszy odcień obrazu.

Do najważniejszych właściwości papieru, które można zmierzyć należą światłoczułość i kontrastowość przy użyciu różnych filtrów ciemniowych. Obie te wartości były zmierzone w warunkach praktycznych w ciemni przez porównywanie ze wzorcem bieli w celu określenia światłoczułości, a następnie ze wzorcem czerni, by określić kontrastowość papieru. Wszystkie próbki wywołano w wywołyvaczu Ilford PQ Universal w rozcieńczeniu 1+9 w standardowym czasie 2 minuty. Do zmiany kontrastu zostały użyte filtry multigradacyjne Ilforda pod obiektyw.

Tablica 1. Porównanie światłoczułości papieru Ilford Multigrade V RC DELUXE z papierem Ilford Multigrade IV RC DELUXE:

Światłoczułość	00	0	1	2	3	4	5
Ilford Multigrade RC DELUXE - V generacja	-12	-15	-15	-15	-17	-19	-24
Ilford Multigrade RC DELUXE - IV generacja	-11	-13	-13	-13	-15	-15	-18

Z porównania wartości dla obu generacji papierów wynika, że na ogół światłoczułość nowego papieru jest wyższa o ok. 20%. Światłoczułość jest minimalnie niższa przy gradacji „00”, przy gradacjach od „0” do 3 jest wyższa o ok 20%, przy „4” – wyższa o 30%, a przy „5” – wyższa o 50%.

Jest to znacząca zmiana dająca większy komfort pracy, bo przy dużych kontrastach znacznie skraca się czas naświetlania.

Tablica 2. Porównanie kontrastowości papieru Ilford Multigrade V RC DELUXE z papierem Ilford Multigrade IV RC DELUXE:

Kontrastowość	00	0	1	2	3	4	5
Ilford Multigrade RC DELUXE - V generacja	190	165	150	130	100	90	75
Ilford Multigrade RC DELUXE - IV generacja	205	175	160	135	115	100	90

Można zaobserwować ogólne zwiększenie kontrastowości w całym zakresie, jak też obiecywane przez producenta równiejsze rozłożenie kontrastu.

PRACA W CIEMNI

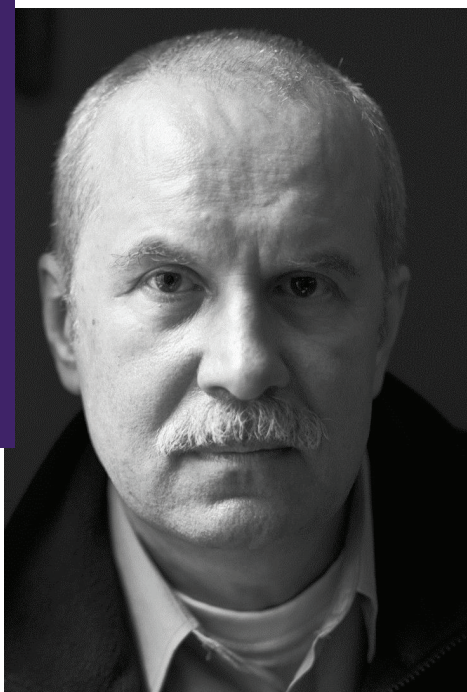
- Po włożeniu naświetlonego papieru do wywoływacza widać dużą zmianę w stosunku do poprzednika. Obraz na MG IV pojawiał się prawie od razu po zanurzeniu w wywoływaczu, po 60 sekundach był prawie kompletny, a następnie powoli pogłębiały się czernie i szarzały biele. Nowy papier zachowuje się zupełnie inaczej – po zanurzeniu w wywoływaczu przez pewien czas prawie nic się nie dzieje, po czym powoli zaczyna się pojawiać obraz stopniowo zaczerniając się do zakończenia wywoływania. Obraz zaczernia się w sposób proporcjonalny, a nie gwałtownie jak u poprzednika, co daje większą kontrolę.
- Można zaobserwować dużo większy poziom czerni obrazu (gęstości maksymalnej). Teraz odbitki na papierze piątej generacji zaczynają przypominać odbitki na FB Classic, poziom czerni jest praktycznie ten sam. Przez lepsze czernie poprawia się kontrast lokalny i obraz stwarza wrażenie większej głębi i przestrzenności.
- Papiery o różnej powierzchni nie różnią się czernią. Do tej pory najlepszą czerń uzyskiwało się na papierze o powierzchni błyszczącej, a papier o powierzchni matowej nie miał tak głębokiej czerni. W tym przypadku tych różnic nie ma.
- Papier jest bardzo czuły nawet na drobne zmiany czasu naświetlenia i kontrastowości – należy bardzo precyzyjnie je dawkować, by osiągnąć pożądany efekt. Zmiany o 1/12 przystony w czasie naświetlania są wyraźnie widoczne.
- Odcień papieru jest prawie taki sam jak w przypadku poprzednika. Nie ma jakiegś wyraźnej różnicy - obraz jest tylko minimalnie cieplejszy. Cieplejszy odcień będzie możliwy do uzyskania stosując wywoływacz Ilford Multigrade.
- Papier na mokro nie strzępi się na brzegach.
- Stopień szarzenia przy schnięciu jest podobny do innych papierów. Szarzenie przy schnięciu jest zmorą fotografii ciemniowej. Zwykle ocenia się próbki na mokro - wybiera się idealny poziom bieli, a potem po wyschnięciu idealny poziom bieli zamienia się na brzydką szarość przez zjawisko szarzenia. Jedynym wyjściem jest ocena próbek po wysuszeniu.

PODSUMOWANIE

Nowy papier jest wyraźnie lepszy od poprzedniej wersji. Umożliwia precyzyjną pracę w ciemni i uzyskiwanie obrazu o jakości nieporównanie wyższej niż na Ilford Multigrade IV RC DELUXE. Jak wspomniałem we wstępie papier Ilford Multigrade RC DELUXE IV był niedoścignionym wzorem dla papierów innych firm, które nie dorównywały mu czernią, jakością obrazu, stabilnością podłoża i wieloma innymi czynnikami. Teraz nastaje nowa epoka jeszcze lepszego papieru – Ilford Multigrade V RC DELUXE.

Autorem testu jest Jerzy Łapiński.

Jerzy Łapiński urodził się w 1954 roku w Warszawie. Fotograf, wykładowca, specjalista od tradycyjnej fotografii czarno-białej. W 1979 ukończył Instytut Poligrafii Politechniki Warszawskiej. Od 1979 jest członkiem Związku Polskich Artystów Fotografików, a od 2002 roku Związku Polskich Fotografów Przyrody. W latach 1979-1982 roku wykładowca fotografii na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Od 1977 roku prezentował swoje prace na 22 wystawach indywidualnych w Polsce i Niemczech oraz brał udział w 12 wystawach zbiorowych w Polsce, Czechosłowacji i Niemczech. Wykładowca fotografii w Łódzkiej Szkole Filmowej i na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Fotografie Jerzego Łapińskiego znajdują się w licznych zbiorach i kolekcjach prywatnych w Polsce, Czechosłowacji, Niemczech, Szwecji i USA. Specjalizuje się w fotografii czarno-białej. Oprócz czynnego uprawiania fotografii zajmuje się szkolnictwem fotograficznym. Jako jedyny w Polsce testuje negatywy czarno-białe i wyznacza krzywą charakterystyczną materiału światłoczułego.

Przygotowywał odbitki wystawowe dla wielu fotografów i instytucji. Dzięki wiedzy i ponad 50-cio letniemu doświadczeniu gwarantuje najwyższą jakość i powtarzalność wyników. Zarówno w wywoływaniu negatywów jak i robieniu barytowych odbitek. Zaufali mu zdobywcy nagród World Press Photo Tomasz Gudzowaty i Witold Krassowski oraz instytucje: Galeria Zachęta, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie. Powiększał zdjęcia na wystawy m.in. dla Tomasza Tomaszewskiego, Bogdana Łopieńskiego, Bogdana Dziworskiego, Eustachego Kossakowskiego, Tadeusza Rolke, Macieja Biernackiego, Bogdana Dziworskiego, Ryszarda Kapuścińskiego, Łukasza Trzcńskiego oraz wielu innych. Stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Rzeczoznawca Ministerstwa Kultury i biegły sądowy w zakresie fotografii.

www.fotolapinski.eu

Poznaj produkty ILFORD Photo! Obserwuj ILFORD Photo Polska i bądź na bieżąco z nowościami: